

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Макъ

Бэдзэогъум и 27-р — Адыгэим
къэралыгъо гъэпсыкэ иэ зыхъугъэ Маф

1923-рэ ильесым
пъэтхапэм
къышегъэжьагъэу къыдэкы

№ 75 (22524)

2022-рэ ильэс

МЭФЭКУ

МЭЛЫЛФЭГЬУМ и 28-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
Къыхэтэутыгъэхэр ыкчи
нэмыкI къэбархэр тисайт
ижъугъотэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээст

Цыфхэм ящынэгъончъагъэ и Иофыгъохэм афэгъэхъыгъагъ

старя Совета Безопасности
Российской Федерации
кном федеральном округе

Урысые Федерацием щынэгъончъэнэмкэ и Совет и Секретарэу
Николай Патрушевым тхъамэтагъор зыщызэрихъэгъэ зэйуклэр тыгъуасэ
Астрахань щыкъуагъ.

щынэгъончъагъэм иофыгъоу
зытегущыиэхэрэм мэхъанэшко
зэрийэр. Урысые Федерацием
игъунапкъэхэм апэблагъэу аш
фэдэ лабораториехэр ашыых.

«Къыблэ федеральнэ шъолырьыр чылгэу зыдэгъэзагъэм,
чыюлс нэшанэу илэхэм, гъогу
зэппырыкылэхэр бэу зэрийэхэм,
зеклохэр бэу къызэрэхъэхэрэм, мэкумэмэц товархэмкэ
дунэе сатыум зызэрэшишьомбгүүгъэм къахэклэу биологическэ
лъэнэкъомкэ щынагъоу
щылэр къылтылэсэн зэрийэхъэхэр
лъешэу гумэкыгъоу
инэу къэуцугъ», — **къыуагъ Николай Патрушевым.**

Цыфхэр къэухумэгъэнхэмкэ,
ошлэдэмышлагъэ зыхэль
тхъамыкагъохэр къэхъунхэмкэ
гумэкыгъо гъэнэфагъэхэр

къызыкъокыхэкэ, псеуальхэу
зишугъэ къэкюштхэр, цыфхэм
псынкэу макъэ зэраагаиэшт
системэхэр ЮФО-м ишъольырхэм
ашигъэпсыгъэнхэу Н. Патрушевым
пшэрыль къафишыгъ.
Анах мэхъанэ зиэ пшэрыльхэм
зыкэ ашыщ ведомствэхэм
организацэхэмрэ ямыльку-
технике базэ гъэптигъэнир,
Іэпэсэнэгъэ ин зыхэль кадрэхэр
ахэм ашылжэхэнхэр, цыфхэм
япсауныгъэ икъэухумэн
ыльтэнэкъокэ тофшэнэу зэшугъыр
нахь агъэлэшныир.

Владимир Устиновым джащ
фэдэу шольырхэм япщэхэм
анаэ зытырагиэдзагъэхэм
ашыщ іэкылб къэралхэм къары-
кыхэрэм япчагъэ нахыбэ

(Икъэх я 2-рэ нэклуб. ит).

Мэллылфэгъум и 28-р — медицинэ Іэпилэгъу псынкэу языгъэгъотхэрэм я Маф

Медицинэ Іэпилэгъу псынкэу
языгъэгъотырэ тофышихэу!
Лъйтэнэгъэ зыфэтшихээр!

Шъуисэнхамт епхыгъэ мэфэкыимкэ
тышъуфэгушло!

Псауныгъэм икъэухумэн епхыгъэ тофу жууцэ-
цаклэрэр нахь къинхэм ашыщ. Шъуикъульку испециа-
листхэр ары чыпэ зэжку ифагъэхэм апэ Іэпилэгъу
афэхъухэрэр, тхъамыкагъо къызэхъулагъэм ишылэ-

ныгъэрэ ипсауныгъэрэ къарыкъоштыр ахэм яэпэлэсэ-
ныгъэ бэкэе ельтыгъ.

Адыгэим исхэр медицинэ Іэпилэгъу псынкэу языгъэгъ-
тотырэ къулыкъухэм тофышихэхэм лъэшэу афэрэзэх
яшшэрыль дэгью зэрагъэцаклэрэм, COVID-м икъы-
зэтэлэжэнкэ пытагъэ къызэрэзыхагъэфагъэм афэш.

Медицинэ Іэпилэгъу псынкэу языгъэгъотырэ Адыгэ
республикэ станцием, медицинэ тхъамыкагъохэмкэ
Гупчэм яврачхэм, яфельдшерхэм, ямдесстрахэм,
яводителхэм, ядиспетчерхэм, тофышэ пстэуми
яшшэрыль дэгью зэрагъэцаклэрэм фэш ямэфэх
мафэ ехъулэу «тхъашууэгъэсэ» ятэло.

Ныбджэгъу лъаплэхэр, псауныгъэ пытэ, щылэхэ-
псэукиэ дэгью шууиленэу, тофышлоу ешъухыжъэрэм
гъэхъагъэхэр ашышшуушиынэу, шууигупсэхэм ягуфэба-
гъэ шууцимыкленэу шууфэтэло!

Адыгэ Республикаем и Лъышъхэу,
Урысые политическэ партиеу «Единэ Россием»
и Адыгэ шольыр къутамэ и Секретарэу
Къумпыйл Мурат

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Теклоныгъэм и Мафэ ехъултэу зэхащагь

Хэгъэгу зэошхом Теклоныгъэр кызындыдахыгъэм и Мафэ ипэгъоктэу Адыгэ Республикаанкэ Народнэ фронтын илъиклохэм патриотическэ мэхъанэ зиэ юфтихъабзэхэр зэхащэнхэр шэнышу афэхъугь.

Общественникхэм шэжжэ мэхъанэ зиэ чыпілэхэм шыыхъафхэр ашызэхашхэх, ветеранхэм алолкэх, кыткэхъухъэрэ лээужхэм я Хэгъэгу шу альэгъоу плүгэнхэм анаэ тырагъэтэ. Мы мафэхэм станицу Смоленскэм километрэ заулкэх пэчжъяу щит саугъэтэм дэжж шыыхъаф щырагъаклохъигь.

— 2018-рэ ильэсүм бжыхъэм Хэгъэгу зэошхом хэкодэгъэ советскэ дээклолхэр зыщаанэ-тылыгъяхэх чыпілэ къедгъотыгь.

Ар күшхъэхэмкэ нахь дэгъэу, посуплэхэм ыкчи гюгхэм апэчжъяу щитыгь, бгээжээбзэн ыкчи бгээцэлжэжын фэягь. 2019-рэ ильэсүм Теклоныгъэм и Мафэ ихэгъеунэфыкын ехъултэу саугъэтэм тет шэжж тамыгъэр дгээжэжжигь, кыпэуль чыпілэр зэтедгъэпсихъагь. Ашкыншэгжэжжигь, — тет, тыльэплэ, — кынчай ОНФ-м ишьольыр күтамэ иштаб хэтэу Иван Партоноим.

Шэжж чыпілэм дэжж ыуль хэ-

кыр ныбжыкіхэм ыащи, джащ фэдэу саугъэтэр агъэцэ-кэжжигь.

— Тикъэралыгьо итарихъ кыткэхъумэнэр, ар кыткэхъухъэрэ лээужхэм ядгэшэнэр, къебар нэпци зыгъеухъэрэм тапэцужынныр непэ пшъэрэиль шхъялх. Аш пae ныбжыкіхэм юф адэштэн ыкчи я Хэгъэгу шу альэгъоу плүгэнхэм таанаэ тедгъэтэн фае, — кынчай Урысын и Лыхъужъэу Цэй Эдуард.

Пенсиехэмкэ фондын къеты

МэфэкI мафэхэмий йоф ашIэшт

УФ-м йофшэннымкэ ыкчи цыифхэр социальнэу кыткэхъумэгъэнхэмкэ и Министерствэ пшъэрэиль кыафишыгъэу, УФ-м Пенсиехэмкэ и Фонд и Күтамэу АР-м щылэм икъулыккоу цыифхэм йоф адэзышIэрэм ильэси 8 — 17 зыныбжь кIэлэцыклюхэм, зиххэхъогъухэм афатуупширэ ахъщэ таинхэр зэпымыунхэм пae жъоныгъоктэ мазэм имэфэкхэм йоф ашIэшт.

Жъоныгъуакэм и 1 — хэр кыратыжъыщтых. Телефонир : 8.800 600 00 00. Кыткэблэгъэ Гупчэм шыулахъем сиыхъатыр 9-м щыулахъем сиыхъатыр 6-м нэс күтамэу илчэхэр зэхулахъем сиыхъатых. Джащ фэдэу зищыклагъэр ЗыкI kontaktнэ Гупчэм

хэр кыратыжъыщтых. Телефонир : 8.800 600 00 00. Кыткэблэгъэ Гупчэм шыулахъем сиыхъатыр 9-м щыулахъем сиыхъатыр 6-м нэс күтамэу илчэхэр зэхулахъем сиыхъатых. Джащ фэдэу зищыклагъэр ЗыкI kontaktнэ Гупчэм

унагьоу зигьт мактэр ары зытефэрэ. Ны-тыхэр йофшалпэхэм аlytхэу, ау ахъщэу мазэм кыаэхлахъэрэ, нэгбэрэ пэлчч тельтиятаа мэ, цыифыр зэрыпсэун ылъекыщт анахь ахъщэ мактэр агъэнэфагъэм нэмысирэмэ, мы ахъщэ ты-

ныр кыатефэ. Мыш фэгъэхыгъэ къебарыр Пенсиехэмкэ фондын интернет нэкүбгьо ит.

УФ-м Пенсиехэмкэ ифонд и Күтамэу АР-м щылэм ипресс-күулыкыу

Щагухэр зэрээтырагъэпсихъагъэхэр аупльэкIу

Партиеу «Единэ Россием» ипроектэу «Къэлэ щылакIэр» зыфиорэм кыдыхэлтыгъэу фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ящагухэрэ икъыгъэ ильэсүм Мыекууапэ щызэтырагъэпсихъагъэхэм язытет аупльэкIу.

Къалэм идепутатхэм, муниципальнэ образованiem посуплэ-коммунальнэ хызметымкэ ыкчи къэлэгъэпсиймкэ и ГээлорышланIе, шольыр об-щественнэ зыгъээорышэ-жылыпхэм (ТОС) ялтыклохэр зыххэгъэхэх юфышэ-купым пэччэнхъигь дыз-рихьагь федэральнэ пар-тийн проектым АР-мкэ икоординаторэу Джары-мэктэ Азмэт.

УпльэкIун юфтихъабзэхэм къахиубытагъэх икъыгъэ ильэсүм зэтагъэпсихъагъэхэх юфтихъагъэхэр зидэтышт чыпілэхэм ахагъэхуагь, чыгхэр ыкчи чыгжье-хэр щагъетысхъагъэх.

158-р, ур. я 2-рэ Дубза-водскоир, 1-р, Юннатхэм кIэлэцыклю джэгуплэм ща-яурам, 2/B-р ыкчи ур. Юбилейнэр, 2/A-р. Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ашыпсэухэрэм кын-зэрэхагъэштыгъэмкэ, зэхъокыныгъэшшоу ящагухэм афэхуугъэм лъэшэу кIэгүшүх. Подрядна организа-циеу юфшэнхэр резигъеклюгъэм ар зэблихъу-жытшт, арэущтэу кызынчэмыкыкэ агъэцэлжэшт.

— Партием хэтхэмкэ щагухэм язэтгээпсихъан-кэ юфшэнхэр зэрэргагъеклюгъэм изытет тэуплээж. Лъэпк проектиу «Псэуплэр ыкчи къэлэ щылакIешшу гээпсыгъэнир»

зыфиорэм хэхэе партием пхыриштэу проектиу «Къэлэ щылакIэр». Ашкыншэгжээ икъыгъэхъем чанзу амакъэ зэрэтирэм имызакью, акуячэ-кэ мы юфшэнхэм къазэ-рэхлажъэхэр, — кынчай Урысын и Лыхъужъэу Цэй Эдуард.

АДЫГЭ ЛЪЭПКЬЫМ И ЛЫХҮЖ-ЖЬОГҮИБЛ

Хэгэгушхом ыкли адыгэ лъэпкым и Лыхуж-жьогуибл ацлахэр ныбжырэу дышье харыфхэмкээ тхыгэхэу шэжым кыхэнагъэх. Ахэм Хэгэгур нэкоу аухумагъ, мамырныгъэр, шхьафитныгъэр тагэгтотыжыгъ. Тыгъупшэхэрэп. Ягуу тэшь, тэгээльаплэх.

АНДЫРХЬОЕ Хъусен

Гээтхапэм и 2-рэ ильэсүм Шэуджэн районымкээ къаджэу Хъакурынхъаблэ къыщыхъугъ.

Кыблэ зэуаплэм ия 18-рэ дээ ия 136-рэ Ѣшрыокло дивизие ия 733-рэ попк иполитрукыгъ.

СССР-м и Ашьэрэ Совет и Президиум и Унашьокэ гээтхапэм и 27-м 1942-рэ ильэсүм младшэ политрукэу Андрыхое Хъусен зыфэхыгъе уж «Советскэ Союзым и Лыхуж» цэ льаплэр кыфагъэшшошагъ.

АЦУМЫЖЬ Айдэмыр

1912-рэ ильэсүм Краснодар краимкээ къалэу Шъачэ и Псышлопэ район им къаджэу Шэхэкэй къыщыхъугъ.

СССР-м и Ашьэрэ Совет и Президиум и Унашьокэ гээтхапэм и 31-м 1943-рэ ильэсүм командованием пшэрыльэу кыргызгуцгээр дэгүү дэдэу зэригэцэклагъэм ыкли а уахтэм псеемыблэжныгъэу, лыгыгъэу кыхэфагъэм апае адигэ калэу Ацумыж Айдэмыр, зэошхом зыхэкодэгъэ уж, щытхуцлэу «Советскэ Союзым и Лыхуж» зыфиорэр кыфаусыгъ.

БЖЫХЬАКЬО Къымчэрий

Адыгеймкээ Теуцожь районым им къаджэу Лъэустэнхъаблэ шэкигъум и 15-м 1919-рэ ильэсүм къыщыхъугъ.

СССР-м и Ашьэрэ Совет и Президиум и Унашьокэ зэо пшэрыльэу командованием кыфишыгъээ зээ пшэрыльэу командованием кыфишыгъээхэр лэпэсагъэ ыкли гутиныгъэшхо хэльэу зэрээшүүхыгъэхэм ыкли лыгыгъэ-цыфыгъэшхоу кыхэфагъэм апае гвардиец истаршэ лейтенантэу Бжыхакъо Къымчэрий дээ щытхуцлэу «Советскэ Союзым и Лыхуж» зыфиорэр кыфагъэшшошагъ.

КЬОШ Алый

Адыгэ Республикаим и Коцхэблэ районимкээ къаджэу Блашцисын Ионыгъом и 1-м 1922-рэ ильэсүм лэжэекло унагъо къыщыхъугъ.

СССР-м и Ашьэрэ Совет и Президиум и Унашьокэ Ионыгъом и 13-м 1944-рэ ильэсүм нэмьиц-техакохэм зэошху тикъэралыгъо кытрашыллагъэм изээ пшэрыль кын зэфэшхъафхэр пыууханчъэу, командованием кыфишырэ пшэрыль тетэу зэрэшьизшүүхыгъэхэм ыкли лыгыгъе инэу фронтын щызэрихъафхэр апае ефрейторэу Кьош

Алый щытхуцлэу «Советскэ Союзым и Лыхуж» зыфаусыгъ.

НЭХЭЕ Даут

Шэкигъум и 27-м 1917-рэ ильэсүм Адыгеймкээ Теуцожь районым им къаджэу Очэпцие имэкъумэцшии Иэлэжэекло унагъо къыщыхъугъ.

СССР-м и Ашьэрэ Совет и Президиум и Унашьокэ щытху хэльэу командованием кыфишыгъээ зээ пшэрыльхэр зэригэцэклагъэм ыкли щысэтехыпээ лыблэнагъэу кыргызгуцгээр зэрихъафхэр апае майорэу Нэхэе Даутэ цэ льаплэу «Советскэ Союзым и Лыхуж» зыфиорэр кыфагъэшшошагъ.

ТХАГЬУШЬЭ

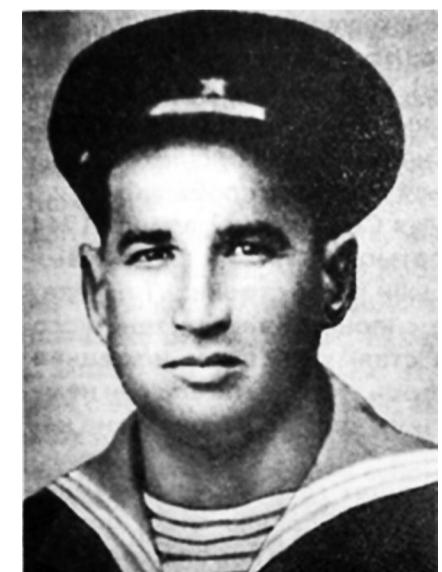
Исмахьил

Гээтхапэм и 17-м 1920-рэ ильэсүм Краснодар краимкээ Топсэ районим им къаджэу Кодэххапэ къыщыхъугъ.

СССР-м и Ашьэрэ Совет и Президиум и Унашьокэ чьэпьюгъум и 25-м 1943-рэ ильэсүм псеемыблэжныгъэу, лыгыгъэу къалэу Канев дээж Днепрэ икыгыэнхэмкээ (зэпрысыкынхэмкээ) ыкли мы чыплэу аштагъэм зытырагъэптыханымкээ кыхэфагъэм апае лейтенантэу Тхагьушьэ Исмахьилэ Халал ыкъом щытхуцлэу «Советскэ Союзым и Лыхуж» зыфаусыгъ.

ШУЦІЭ Абубэчыр

1912-рэ ильэсүм Теуцожь районим им къаджэу Пэнэхэс имэкъумэцшии Иэлэжэекло унагъо къыщыхъугъ.

СССР-м и Ашьэрэ Совет и Президиум и Унашьокэ мэлдэлтэйгүйн и 20-м 1945-рэ ильэсүм командованием зээ пшэрыль инэу кыфишыгъэцгээр зэригэцэклагъэм, лыгыгъэу, щэлэгъэу, псеемыблэжныгъэу зэрихъафхэр япэсигъэу краснофлотцэу Шуцэ Абубэчыр щытхуцлэу «Советскэ Союзым и Лыхуж» зыфиорэр кыфагъэшшошагъ.

МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Лъэуж дахэ къыгъэнагъ

Адыгэ Республика́м шІэнъыгъэмкІ изаслуженнэ ІофышІэшхоу, профессорэу, социологи€ шІэнъыгъехэмкІ докторэу АфэшЫыжъ Тыркубый Индрысэ ыкъор псаугъэмэ ыныбжъ ильэс 85-рэ хъущтгъагъэ.

Т.И. Афэшыжыр Красногвардейскэ районымкэ къуаджэу Улапэ 1937-рэ ильэсэм жьоныгъуакэм и 1-м къышыхъуль-юфыр зыщағъельзэлэрэ, цыфытъэрэ нэхъойрэ зэрыль бын-унэтъо үүжум ар къихъухъаг. Ашкъызэриотэжъыщтыгъэмкэ, заом үпэкіе къэхъугъэ илэгъухэр лъапціххэуи, пцланххэуи, мэлакціххэуи хъугъэ, ау щыенныгъэм къышыхъуххэрэр ашольшшэгъоныгъ. Лыжххэр зыщизэрэугъоирэ чыпціххэр ахэм яклонлагъех. Якъоджэ гупсэ фэгъэхъыгъэ къэбарэу лыжххэм къаляутэххэрэм ядэуныр якэсагь.

Тыркубый ильяс 15 ыныбжыгъ якъуаджэ дэт ильясы 7 еджалпіләр къыухи, Мыекъопә медицинә училищым зычайхәм. Аш дәгүй дәдәү щеджәгъе қаләр Джәдҗә, Шәуджән районхәм фельдшерәу ашыләжьагъ. 1967-рә ильясым Къәбертә-Бәлькъар къералыгъо университетым тарихымкә ифакультет кызызехүм, Красногвардейскә районым къышыздырырә гъезетәу «Дружбәм», республикә гъезетәу «Социалистическая Адыгейим» 1оғ ашишыагъ, Адыгә тхыль тедзапләм ильяситіо итхамататы.

Афэшыжъ Тыркубый кандидат диссертациер 1975-рэ ильзесым, доктор диссертациер 1992-рэ ильзесим пхыригъэкыгъэх. Ильз 35-м къеххурэ Адыгэ къэралыгъо университэтим Йофшишагъ, кълзегъэджагъ, академик хъугъэ. 1994-рэ ильзесим къышщегъэжъагъэу АКъУ-м философиемэ социологилемрэкэ икафедрэ ипрофессорыгъ, 1995-рэ ильзесим къышщегъэжъагъэу 2016-рэ ильзесим нэс а кафедрэм ипэшагъ. Т.И. Афэшыжъым гъэшшэгъонэу илекциехэр, семинархэр зэригъэпсыщтыгъэхэр, курсовой, научнэ Йофшишагъэхэм ятхынкэ студентхэм гъозэшшо зэрялагъэр къасло сштоицьуагъ. Адыгэ Республиктэм щызэхашэрэ социологическэ ушэтынхэм чанэу ахэр ахигъэлажъэштыгъэх. Ар япащэу Темыр Кавказым щып-псэурэ лъэпкъхэм ясоциокультурнэ Йофыгъохэмкэ ушэтынхэр зэхашштыгъэх. Афэшыжъ Тыркубый социальнэ ушэтын-

хэмкээ республикэ научнэ школэу «Социокультурные процессы на Северном Кавказе: современные проблемы» зы- филорар зэхижшгээ.

Тарихъ-социология Ioфыгъо-хэмкіэ публицистическая ста-тьяхэри монографиехэри зэ-рахэтхэу профессорэу Афэ-шыжым научнэ IoвшIэгъэ 200-м ехүу ытхыгъ. Кавказ заом фэгъэхыгъэ тарихъ-докумен-тальнэ повестэу «Выстрел в долине» зыфиорэр 1999-рэ ильэсым къыдигъэкыгъ. Моногра-фиехэу «Становление соци-ологии в Адыгее: история и современность», «Великая сила советского патриотизма», «На-

героических традициях», «Военно-патриотическое воспитание трудящихся», «Человек и окружающая среда», «Во имя Отечества. Социология военной культуры адыгов», «Феномен единства человека и природы», «Ногмов и Хан-Гирей: социаль-

щаклоу сборникэу «Молодые голоса в науке» зыфиорэр якафедрэ ильэс заулэ къышынагъакынъ

Афэшыңжы Тырку-
бый шъолтыр, урысые,
республикэ научнэ
конференциехэм,
джырэ Урысыем изи-
гъо социальнэ юфы-
тъохэмкэ һэн хъура-
хэм чанэу ахэ-
лажьэштыгъ. Ар япа-
щэу грантхэмкэ на-
учнэ ушэтын заулэ
зэхащагъ. Ишыгэныгъэ
зэрэшгүй тэу наукэм
фигъэлорышлагъ.

Т.И. Афэшыжым
студентхэм ягъэ-
джэнкі наука
гъэхъагъэу илэхэм
къералыгъом осэшхо
къафишыгъ. Ар шэ-
ныгъэхэмкіэ Дунээ
Адыгэ Академием.

Профессорым пытались хэлъыгъ, ежь ышъхьи, нэмийк ихэми афи-
гъэкшуатэштыгъэп, чыпшэ кын ифагъэр зыкши гум ринэу кын-
хэкшыгъэп. Уштыйныбэ щынэндигъэм щызэпзычыгъэ шинэндигъэ-
лэжьым цыифхэр шиу ыльэгъущтыгъэх. Ихэгъэгу, иреспубликэ,
икъоджэ гупсэ япатриот шынпкээу зэрэштыгъэр, наукэм иахьы-
шхо зэрэхишныхъагъэр, цыфым шиоу хэлтым гу льитэн зэриль-
кшыщтыгъэр юф зыдишлагъэхэми инэосагъэхэми къыхагъэцы.

ные идеи адыгов», «Мой аул: вехи истории. Историко-социологическое исследование», «Аульская хроника: годы, люди, события. Историко-социологическое исследование», «Люди большой судьбы», «Путь России: единство многообразия» зы-филохэрээр ытыхыгъэх.

Афэшыжь Тыркубый студент-хэр зэрэргээджэрэ тхыль заулэ къыдигъэкыгь. Ахэм зэү ашыц социология терминхэмкэ гүшүйэлтэ кэкыр. Социологием ылъапсэ Адыгейим щызыгъэтлыгъягъэхэм ашыц шэнгэлэлжым инаучнэ статьяхэр къалэхэу Москва, Владимир, Смоленскэ, Краснодар, Ростов-на-Дону, Пятигорскэ, Нальчик, Урысыем инэмыхи къалэхэм къащиджырэ научнэ журнал-хэм къадэхъягъэх. Ар якэ-

социальны-гуманитар шыныгъемхэмкіэ Урысые академиек яакадемиқыгъ, республикэ журналист шүхъафтыным илауратыгъ, РСФСР-мрэ Урысые Федерациемэ народнэ гъесеныхъэмкіэ яотличникигъ, Урысые философскэ обществэм хэтыгъ. Джащ фэдэу щытхъуцлэхэу «Урысые Федерацием иапшьэрэ еджаплэ изаслуженнэ йофыш», «Адыгэ Республикаем наукэмкіэ изаслуженнэ йофышешху», медалэу «Йофшэнным иветеран» зыфилохэрэр къыфагъашошагъэх. Наукэм иахышхо зэрэхишыяхъагъэм фэш Питирим Сорокиным ыцлэкіэ щыт тыжын медалыр, АКъУ-м иштихъу тхыльхэмрэ июбилейнэ медальхэмрэ пчыагъэрэ къыфагъашошагъэх. Аш фэдиз тунмэ шыныгъэлэжжым ышхъэ

агээунэзагьэп, Йовшэгъэшхоу, гъехъэгье инэу илэхэр ыгъэбира-къыштыгъэхэп, цыфхэм закъынхимыгъэшцу щынгэ, лэдэб хэльвыг. Сыд фэдэрэ Йофи изэшлохын ишынпкъяу зэрекуалэштыгъэм, зэхэцэн Йоффхэм зэрафытегъэпсыхъэгъагьэм, илофшэгъухэм ягумэкигъохэр зэрэзэхишиштэгъагьэм, интеллигент шынпкъяу, цыиф хялэлэү зэрэштыгъэм, ылсыгэху афэхъунын сидигьуи зэрэфэхъазынрыгъэм афэшл Афэшыжь Тыркубый льйтэнэгъэшхо фашынштиг.

Апшъэрэ еджап!эр къэзыухы-
гъехэм ягъесэнгъе зыщыха-
гъехъорэ отделэу АКЬУ-м иэм
ильтэссыбэрэ зэпхынгъе пытэ-
дьизилгъе профессорыр респуб-
ликэми, Темир Кавказми яна-
учнэ юфышэхэмрэ як!елэеъяа

джэхэмрэ ягъэхъазырын илахьышхо хишыхъаѓь. Шэнэгъелэжь цэрийлор апэрэ лъэбекъухэр наукэм Ѣзызыдзыре ныбжыкIэхэмкI гъозешлоу Ѣытыгь. Ар япащэу кандидат диссертациишл пчъагъе къагъашынкъэжыгь. Испэлэсэнныгъашхо зыхэль специалистхэу ашт къыгъэхъазырыгъэхэм аштышхэм джыдэдэм Адыгэ Республиком, Къэбэртэе-Бэлкъарым, Къэрэшее-Щэрджэсым, Чэчэн Республикэм, Краснодар краим, Ингушетием яапшъэрэ еджапIэхэм тоф аашашIе.

Хэзэйнэфыкын сэхийгүяа
Афшыжь Тыркубый АКЬУ-м
социология шлэнэгъэхэмкіэ
идиссертационнэ совет итхья-
матэ игуадзэ зэрэштыгъэр,
Темир Кавказым, Москва,
Ростов-на-Дону, нэмых щоль-
лырхэм къарыкыгъэ аспирант
200-м ехүмэ ядиссертациехэр
зэрэпхырағъэкыгъэр бэкіэ аш
зэришүшгэгъэр.

Ригъеджагъэхэми илофшэгъу-
хэми Афэшыяа Тыркубый гъе-
сэгъешхо зэрэштыгъэр, Идэб
зэрэхэлтигъэр, фэлъэкыщым-
кэ ишүаагэе кызэраригъекы-
щтыгъэр къаложыа. Аш ыгу зэ-
лихыгъагь, цыифхэм гүнэнчээу
цыхъэ афишыщтыгь. Профессо-
ром пытагэе хэлтигъ, ежь ышь-
хьи, нэмэйхэми афигъекуа-
тэштыгъэп, чыпээ кын ифагъэр
зыки гум ринэу къыхэкыгъэп.
Ушетыныбэ щынэныгъэм щыиз-
пызычыгъэ шлэнгыгэлэжым
цыифхэр шу ылъегүштыгъэх.
Ихэгъэтуу, иреспублике, икъоджэ
гупсэ ялатриот шылыкъэу зэрэ-
штыгъэр, наукэм иахышишо
зэрэхишыихъагъэр, цыифым шлоу
хэлтийм гу льтэн зэрильэкы-
щтыгъэр иоф зыдишлагъэхэми
иначасъахэми къыхаг-ашы.

инъясагъяхэми къыхагъяшы.
Афэшыжъ Тыркубый шэнныгъяшхо зэрэкъольтыгъэм нэмьнеклэу пэшэ чанэу, узыдигъасэу щытыгъ, къыбдэмыхъухэрэм шъабэу гу алтыуигъатэштыгъ. Ишлөгъяшхо сэ къысекыгъ. Ар цыиф лушэу, хъалэлэу щытыгъ, цыфыгъяшхо хэлтыгъ. Гуманитар уштэйнхэмклэ Адыгэ республикэ институтым философи-емрэ социологиемрэклэ иотдел илофышлэхэм ар ренэу шүклэагу ильышт.

Ольга КУСКАРОВА.
Социология шэныгэхэмкэ
кандидат, гуманитар ушэ-
тынхэмкэ Адыгэ респуб-
ликэ институтэ Т.М. Кэ-
рашэм ыццэ зыхырэм
философиемрэ социологи-
емрэкэ иотдел инаучнэ
юфышэ шъхьа.

Зэрагъэцэк! Эжьыгъэхэр ауплъэк! Угъ

*Лъэнкъ проектэу «Щынэгъончъэ ыкIи шэ-
пхъяшIухэм адиштэрэ гъогухэр» зифIорэм
къыдыхэлтыгъэу блэкIыгъэ ильэсым
Мыекъуапэ щагъэцэкIэжсыгъэ гъогу
Iаххэм язымет шъолтыр комиссием
үүппъякIугъ*

Шыгу къэдгъэкъыжын, лъэпкъ проектым къыды-хэлльтагъэу 2021-рэ ильэсэм республикэм икъэлэшьхъяаэ игъогу чыпіэ 18-мэ гъэцкъэжынхэр аышын-къягъэх, ахэм аышын 10-р ары мы мафэхэм аупльэ-къугъэхэр. Комиссием хэтхэр урамхэу Герценым, Гагариним, Гончаровым, Ворошиловым ацээн

зыыхыыхэрэм, Солнечнэм, Новэм, Привокзальнэм, нэмыйкхэм ащылагъэх. Гъогухэм атыральхъэгъэ асфальтым, лъэсрыкло зэптырыкылпэхэм, гъогу тамыгъэхэм язытет зерагъешлагъ, ащ къыккэльтыклоу зэфхыхысыжъхэр ашылагъэх.

хэ фае.

Лъэпкъ проектэу «Щынэгъончъэ ыкли шэпхъэшүүхэм адиштэрэ гъогухэр» зыфиорэр республикэм зэрэшгээцаклэрэм тапэкли шьольыр комиссиер льн-пльэшт, щыклагъэхэр дагъэзыжынхэм ынаалэ тыригъэтышт.

ЗЭКЬОШНЫГЪЭМ ИГЬОГУХЭМКІЭ

«Шыу мафэр» Щэрджэскъалэ къышагъэльэгъошт

Тарихым къихэхыгъэу Урысыем итхаклохэм я Союз хэтэу Дэрбэ Тимур ытхыгъэм тэхыгъэ спектаклэу режиссерэу Емкүлж Андзор ыгъэуцугъэ «Шыу мафэр» ящэнэрэу Мыекъуапэ къышагъэльэгъуагъ.

Адыгеим икъуаджэхэм, къалэхэм къарыкыгъэхэр, Къэрэшэе-Щэрджэсым итеатрэу М. Акъэм ыцэ зыфаусыгъэм ипашхээр, артистхэр ашлогъешэхонэу «Шыу мафэр» епплыгъэх.

— Къэгъэльэгъошт
тыгу рихыыгъ, Адыгэ
Республикэм и Лъепкъ

**театрэу Цэй Ибрахимэ
ыцэ зыхырэр Щэр-
джэскъалэ едгъэблагъэ,
«Шыу мафэр»
театрэр зышиЛогъэшІ-
гъонхэр едгъэплыхэ
тишЛогъу, — къыши-
Иуагъ зэхахьем къош теат-**

рэм ипашшэу Акъэ Динэ.

Непэ республикэм и Лъепкъ театрэу И. Цэим ыцэ зыхырэм «Гъашшэм имэзиш» зыфиорэ къэгъэльэгъонэу режиссерэу Хыакъуй Аслын ыгъэуцугъэр шыклошт.

САХЫДЭКЬО Нурбый.

Сурэтыр къэгъэльэгъонэу «Шыу мафэр» къышытхыгъ.

Урысыем и Мафэ ипэгъокъу

Урысые къералыгъо телерадиокомпанием патриотическе орэдхэм ятелевизионнэ марафон-фестивалэу «Родинэр къызщежъэрэр» зыфиорэр регъеклокы.

Ар едзыгъуищэу зэхэт. Апээр Урысыем ишъолъырхэм ашшэклю. Адыгеимкіэ фестивалым хэлажъэхэрэм адэлажъэрэр Къэралыгъо телерадиокомпание «Адыгеир» ары. Ильэси 10-м къышыублагъэу ильэс 35-м нэс зыныбжхэр ары фестиваль-марофоным хэлэжъэнхэу фитынгынэ зиэхэр. Шъолъыр едзыгъом творческе купхэ, ансамблэхэу, орэдьиохэу, хорхэу — фестивалым хэлажъэхэрэм ашыщхэу ясэнау-

щыгъэкіэ анахь дэгъоу къихагъэшхэрэр Къыблэ шъолъырхэм ёыклошт ятонэрэ едзыгъом хэлэжъэштых. Аш пхыркылхэрэр ящэнэрэ едзыгъом, зэрэ Урысыеу анахь дэгъоу къащыхагъэшхэхэм ахтхэу, Урысыем и Мафэ, мэкуоугум и 12-м, дунэе хъытыум, платформэу «Смотрим.ру» зыфиорэм ёыклошт концертным хэлажъэхэрэм Къэралыгъо телерадиокомпание «Адыгеим» иэлектроннэ почтэу gtrkady-guya@yandex.ru зыфиорэм ёыклошт концертным хэлажъэштых.

Хэгъеунэфыкыгъэн фаер Урысыем ёыпсэурэ цыиф

къащыхагъэхых, орэдэу къаорэм ёыціе, орэдышъор ыкчи гушигъэхэр зиенхэр, купэу е нэбгырэу къэзыиорэм узэрафытеон пльэкыищт телефонхэр, emailхэр зэрхтэгээ тхылххэр ахэм ягъусэх. Адыгеим ирайонхэм ямуниципальнэ псэупшэхэм культурэмкіэ къулыкъоу ялхыгъэхэр мы юфтхабзэм хэща-гъэхэу сэнаушыгъэ зыхэль ныбжыкъея ялэхэр зэкэ марафоным хэгъэлэжъэгъэнхэмкіэ лэпыгэтуу къафэххуу. Искусствэхэмкіэ кілэццыкыу еджа-

пхэхэм, колледжхэм ашеджэхэрэр, культурэм иунхэху чилэхэм адэхэм яорэдьо купхэм ахэтхэр, республикэм ѿзыз-льашшэрэ творческе купхэр марафоным чанэу хэлажъэх. Джырэкэ ролик 50-м къеххуу къералыгъо телерадиокомпанием иэлектроннэ почтэ къагъэхыгъях. Осэш купым анахь дэгъухэр 10-м къемыххуу къагъэшынхэр ипшээрлы.

Мэлыльфэгъум и 30-м нэс фестиваль-марофоным ишъолъыр едзыгъо Адыгеим ёыклошт, арыш, къыкылэлъыккорэ тхама-мафэм икъеух нэс тэхигээ роликхэр телевидением иэлек-троннэ почтэ шоигъонигъэ зиэхэм къагъэхын альэкыищт.

ТЭУ Замир.

Академическэ музыкэм ифестиваль

Мыекъуапэ щызэхашэ

Мэлыльфэгъум и 28 – 29-м Урысыем ишъолъырхэм академическэ музыкэмкіэ яфестиваль Адыгэ Республиком и Къэралыгъо филармоние ёыклошт.

Лъепкъ проектэу «Культурэр» щыпхырашызэ, му-

зыкальнэ, театральнэ искуствэр къэзыгъэльэгъорэ юфтхабзэхэр нахь зөгъеушьомбгыгъэу зэхашхэх. Адыгэ Республиком икъералыгъо программэу культурэм хэхьоньыз егъашыгъэнэм фэгъэхыгъэм къыхиубытэу хэгъэгу ыкчи лъепкъ академическэ музыкальнэ искуствэр къауухумэ, лъэхъаным епхыгъэу лъягъэкуятэ. Адыгеим культурамкіэ и Министерствэ фестивалым кішакло фэхъуг. Министерствэмрэ Адыгеим и Къэралыгъо филармониерэ шъолъырхэм яфестиваль зэхашхэх.

Урысые ыкчи дунэе академическэ музыкальнэ искуствэр цыифхэм нахьшшоу альгъээсэнэм, композиторхэм ыкчи артистхэм ятворчествэ лъягъэкотэнхэмкіэ лэпыгэтуу.

ятыгъэнэм, академическэ музыкэм едэу зыштоигъохэм япчыагъэ хэгъэхъогъэнэм, хэгъэгум ишъолъырхэм язэхыныгъэхэр культурэм ёыгъэлтигъэнхэм зэхэшаклохэр пыльх.

Мэлыльфэгъум и 28-м филармониет ёыклошт концертим В. Моцарт, И. Штраус, А. Дворжак, А. Хачатурян, И. Дунаевскэм, Э. Вальдтейфель япроизвединеихэр ёыгъуутых.

Мэлыльфэгъум и 29-м Нэхэе Аслын, Кыргыз Юрэ, Къэбэрдээко Мурат, нэмыххэм аусыгъэхэр концертим ёыгъэхтыштых.

Нэхэе Аслын ирапсодиет «Хыагъэуджым изэфакло» оркестрим къыригъэошт. Кларнетымкіэ орэдышъор къихэзэдзэштыр Республиком имузыкант цэрийоу Стлашыу Мэдин. Композиторэу Кыргыз Юрэ

исимфоническэ фантазиэ адыгэ лъепкъ орэдэу «Си Къэсэй» зыфиорэм фэгъэхыгъ.

Республикэм и Къэралыгъо филармоние и Къэралыгъо симфоническэ оркестрэ ихудожественэ пащэр Урысыем, Къэбэртэе-Бэлькъярим, Къалмыкыым, нэмыххэм ядэу зыштоигъохэр концертхэм къягъэблагъэх.

Искусствэм лъепкъхэр, шъолъырхэр зэфещх, мамыр ёыклошт, егъэптиэ. Адыгэ Республиком ёыклошт фестивальэр студентхэм еджалпэ афэхуут, шъолъырхэм яакадемическэ музыкэм искуствэм ильоянхэм нахь лъягэу зашилэтишт.

Академическэ музыкэр зиклэхэр, шъукъаклы филармониет, шъядэу музыкантхэм, гум рихъэу зыжкугъэсэфыт, шъшишэнгыгъэ хэжкугъэхьюшт, ылкэ шъумытэу концертим шъучлагъэхьашт.

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

бгыгъэнэм мэхъэнэ ин етэты, — къытиуагъ Адыгэ Республиком культурэмкіэ и Министерствэ иотдел ипашшэу, Адыгеим культурэмкіэ изаслуженэ юфышшэу Шэуджэн Бэлэ. — Адыгеим икомпозиторхэм аусыгъэхэр концертхэм, фестивальхэм нахьбэрэ ашынуухэм фэшлъяпкъ культурэм хэушхъафыкыгъэу юф дэтшшэ. Урысыем ишъолъырхэм зэпхынгъэу адьтишэр музыкальнэ, театральнэ искуствэм къащытэгъэльягъо. Къэбэртэе-Бэлькъярим, Къалмыкыым, нэмыххэм ядэу зыштоигъохэр концертхэм къягъэблагъэх.

Искусствэм лъепкъхэр, шъолъырхэр зэфещх, мамыр ёыклошт, егъэптиэ. Адыгэ Республиком ёыклошт фестивальэр студентхэм еджалпэ афэхуут, шъолъырхэм яакадемическэ музыкэм искуствэм ильоянхэм нахь лъягэу зашилэтишт.

Академическэ музыкэр зиклэхэр, шъукъаклы филармониет, шъядэу музыкантхэм, гум рихъэу зыжкугъэсэфыт, шъшишэнгыгъэ хэжкугъэхьюшт, ылкэ шъумытэу концертим шъучлагъэхьашт.

Автомобиль бэдзэршынгэр

Уасэхэм къашыкIэнэу ригъэжьагъ

Непэ фэдэу хэгъэгум иавтомобиль хызмэт зэшүүцүагъэу къихэкыгъэп. Ильэс къэс миллион пчагъэ хьоу ащэфынгъэ машинэ зэфэшьхяафхэр тихэгъэгу къизэращэхэрэр зепагъэу. Санкциехэм ар къаклэльыкIуагъ.

МашинакIэхэм афэдэу машинэу агъефедагъэхэм ауасэхэри гъэтхапэм къэлэпIагъэх. Жыир ляпIеу ыщэфынэу хэти фэштэп, кIэр гъотыгъуаум нэсигъ. Мафэ къэс къэбар зэфэшьхяафхэр зэхэохых, ау тапэкIе къэхьущтыр тэубытагъэу къэзыон щыIэп. Хэти автопромым ыпэ ильыр ышээрэп. Арэущтэу щытми, эксперхэм, сервис гупчэхэм ящахэхэм, нэмийкI специалистхэм къалохэрэр автомобиль бэдзэршынгIем изытет зыфэдэм нахь пэблагъэх.

Агентствэу «Автостатын» ильеэцкIэко пащэу Сергей Удаловын агъефедагъэ машинэхэе ащэжыхээрэм apalonIэрэ уасэхэмкIе ащэфынхэ зэрамылтэхыгъщыр къиуагъ. Ау шэхэу уасэхэм къашагъэхэжынэу мэгүзэ. «БэдзэршынгIем щыкугъэр амышIеу уасэхэр дагъэхкIо-еъащх, джы машинэхээр зэрамышэфыхэрэм къихэкIеу, къырагъэхыжыхэу рагъэжьагъ», — elo аш.

ЛъепкIе автомобиль союзым (НАС) ивице-президентэу Ян Хайцеэр еплыкIе фэшьхяаф илэр. «Машинэхъеу дилерхэм ащэхэрэм янахыбэр осэ тэнэфагъекIе цыфхэм къалахыгъэх. Дилерим уасэу ашь лытагъэр нахьбагъэмэ, ежь тыригъекIо-дагъэр къыхимыхыжьэу ар ѿщэштыгъэп», — elo аш.

Экспертнэ гупчэу «Автокри-миналитын» ипащэу Максим Шелковым къизэриорэмкIе, икыгъэ ильэсым машинэхъеर бэу цыфхэм ащэфыгъэх, амыща-

гъэу къенагъэхэм язытет дэи. «Дэй дэдэхэу clopIэп, ау машинэ зэтгэлсыхыагъэхэр ащгахэх, арышь, щаклохэм ашь фэдэхэр къагьотынхэр хылытэ хыгъе, apalonIещтри мэклэштэп», — elo аш.

Федэ къыхэзгъэ- къыгъэхэр

Гъэтхэм иапэрэ мазэ машинэ мин 55129-рэ ащагъ, ыпэрэ ильэсым егъэшагъэмэ, ар процент 63-кIе нахь makI. Уасэхэр псынкIеу къызэрэдэкIоягъэхэм федэ къызифихыгъэхери щыIэх. Ильэс 2 — 5-м нахьбэрэ зимишинэ зымыгъефедагъэхэм ахьщ дэгүу ахэм акалахыгъ.

Машинэхэр гаражхэмкIе, чыгу IаххэмкIе, фэтэрхэмкIе ё унхэмкIе ахъожыгъэх. Сомэ мин 250 — 300-кIе къашэфыгъэхэм машинэхэм ауасэхэр мин 700-м, нахьбэмии анагъесыгъагъэх.

Аухырэ лъэхьаным машинэхэм ауасэ къеихынэу ригъэжьагъэу специалистхэм къало. НахьбэрэмкIе ар зэхпагъэрэ допларым ыуасэ нахь къызэрэхыгъэхэр ары, непэ зы долларыр сомэ 75-рэ мэху, гъэтхапэм ар соми 120-м нэсигъагъ.

Автоэкспертхэм я Союз итхаматэу Олег Амировым уасэхэм къазэращыкIэрэм дырье-штэ, ау ар долларыр ыуасэ рипхырэп. «ГумэкIыгъор къызэжьэм ахьщ гъэтIытагъэ зиIэхэм зэрашомыкIодыщтым пае автомобильхэм ящэфын ар

хальхагъагъ. Щаклохэм уасэхэр лъэшэу къаэтигъагъэх. Зиахьшэхэзэльхээ зышлонгъохэм машинэхэр къашэфыгъахэх, къенагъэхэр ляпIеу ащэшухэрэр. Арышь, уасэхэм къашагъэкIэнэу мэху», — elo аш.

Цыфхэм агъефедагъэхэм якъыхэхынкIе экспертеру Кирилл Черновым ашь дырье-штэ. «МазэкIе узэкIеэбэжьем, машинэ уасэхэр «ушьном нагъэ-сыгъагъэх». Мы лъэхьаным ахэм процент 20 — 40 фэдэз къашагъэкIагъ», — elo экспертым.

Агентствэу «Автостатын» ипащэу Сергей Целиковым лъэш дэдэу зыуасэ дэкIоегъэ машинэхэр ары къызящыкIэнхэу къылорэр. «Сомэм ыуасэ зыпкь зиуцожыкIе, уасэхэм makIеу къашагъэшт. Ау бэу ахагъекы-

ным ущмыгугыымэ нахьышу», — къихе-гъэшти аш.

Анахь пыутхэр

Экспертхэм къало Япониет ыкIи Европэм къашагъэхэм машинэхэу ильэс 3 — 5 зэрыс-гъэхэм ауасэ нахь пыут зэрэху-гъэр.

Гъэтхапэм ельытагъэмэ, мэлтынфэгъум ащэгъэхэм якъыхэхынхэрэп. Щаклохэр уасэхэм агъэрэз-хэрэр. Машинэ ляпIехэр ащэфынхэрэп. Ашь дилерхэр къызэтигъэуцаагъэх, уасэхэм къашагъакIеу рагъэжьагъ.

Статистикэм къызэритирэм-кIе, автомобильхэм ауасэхэм зыкIаэтыжын альэкIыцт. Джы-рэ уахьтэм ахэр бэдзэршынгIем ашыпщэнхэр федэ.

Ахэлхъаштхэр гъотыгъуае

В-классым хэхьэрэ автомо-бильхэм ауасэхэм тапэкIе нахьбэрэ къашагъэкIэнэу зылты-тэхэрэри щыIэх, сида пломэ машинэхэм ахалхъаштхэрэп. Машинэр ляпIеу пщэфыгъэу, хэлхъаштан умыгъо-тыштымэ, пфэыгъыцтэп. Ау Кореемрэ Япониет ыкIи Европэм къашагъэхэм язэгъэгъотыни нахь псынкIыцт. Джары ашь фэдэ машинэхэм алтыхъухэу зыкIы-рагъэжьагъэр.

Европэм, Америкэм ыкIи Япониет яфирмэхэм ялофшэн тихэгъэту щызэпагъэу. Экспертхэрэри аналитикхэрэ зышиг-ууцхэрэри Китаир ары. Тульскэ хэкум IoF щызышэрэ китайскэ компании «Naval» зыфиорэм икыутамз къымыуцу машинэхэр къыдэгъэхых. Автомобильхэм ауасэхэм къахэхьоштмэ е зыф-дизыгъэм иуцожыцтхэм къэ-зыгъэльэгъоштыр уахьтэр ары.

ШАУКЬО Аслъангугаш.

Медицинэр

ҮпкIэ хэмылтэу къаратыщтых

Шъоущыгъу уз зиIэ кIэлэцIыкIу 130-рэ тиреспубликэ щэпсэу. Къихэгъэ ильэсым иицэл мазэ КъумIыл Мурат эндокринологхэр Адыгейим IoF щызышIэхэрэр зу-гъоихэм, унагъохуу шъоущыгъу уз зиIэ кIэлэцIыкIу 26-мэ шъоущыгъу узыр яэ хыгъе, щылэ мазэм нэбгыриту ахэм къа-хэхьуагъ.

«Фристайл Либрэ» зыфиорэ датчикхэу шъоущыгъуу лъым хэлтээр зэпымыуу къэзигъэлтагъохэрэр Адыгейим къылкIаагъэх. Лъышхьэм иуашьхьокIе республикэм ибюджет а аппаратхэм апае сомэ миллион 18,7-рэ къыхагъэхыгъ. Шъоущыгъу уз зиIэ кIэлэцIыкIу хэмээхи ахэр ыпкIе хэмийтэу аратыщтых. Адыгейим икэлэцIыкIу клиническе сымэджэш педиатриемкIе иотделение ипащэу Юлия Корчагинам кIэлэцIыкIу хэм ыкIи ны-тихэм ацIекIе Лъышхьэм зэрэфэрэзхэр къиуагъ.

Аухырэ лъэхьаным кIэлэцIыкIу хэм аузы нахьбэрэ къахагъэшти зэрэхууцхыгъ. Ашь ляпIе фэххэрэр зэхпахырэ узхэе ильэс зэкIэлэцIыкIу хэм къяутэхыгъэхэр ареу къело. Икыгъэ ильэсым изакьюу кIэлэцIыкIу 26-мэ шъоущыгъу узыр яэ хыгъе, щылэ мазэм нэбгыриту ахэм къа-хэхьуагъ.

Датчикхэм якъэгъотын Адыгейим ипащхэм ашь эзэрэральхъажыгъэм сабий сымаджэ зиIэ унэ-тэхэрэри ыгъэгушуагъэх, Икыгъэгъу зэрарагъэгъотыгъэр иго шыпкъэу алтыгъа. Приборхэр иэзэгъууцхыгъицтхэм ягъусэхэм аратыжыщтых.

(Тикорр.)

АР-М и Къэралыгъо быракъ и Маф

Лъэпкъхэр зэфэзыщэрэ мэфэкI

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо быракъ и Мафэ фэгъэхыгъэ зэхахъэр Тэхьутэмькье районым культурэмкэ и Унэшхо щыкъуагъ.

Тэхьутэмькье районым иадминистрации ишащэу Шъэо Аскэр, инароднэ депутатхэм я Совет итхьаматэу Хятитэ Алый, Тэхьутэмькье инахыжхэм я Совет ишащэу Гунай Асплан, районым и Адыгэ Хасэ итхьаматэу Ацумыж Юсыф, ныбжыкъэ драматическе театрэу Ахэджэго Мэджидэ ыцэ зыхырэм ишащэу Шалэ Рустам

зэхахъэм къыщыгушылагъэх. Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо быракъ и Мафэ Дунэе Адыгэ Хасэм иунашьокэ Адыгэ имызакью, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэшшэ-Шерджэсым, Краснодар краим, Иэкыб къэралыгъохэу тильепкъэгъухэр зыщыпсэухэрэм ащаагъэмэфэкы. Быракъым адигэхэр зэрээфи-

шхэрэр, лъэпкъхэм язэпхыны-гээр зэригъэптихэрэр, адигэ быракъым итарихъ зэхахъэм къыщалотагъэх. Адыгэ быракъир республикаем и Къэралыгъо та-мыгъэ шъхваэхэм ащащ зэрэхувьэр мэфэкъим щихагъеунэфы-кыгъ.

Концертэу къатыгъэм лъэпкъ шлэжкынх эхыилгэгэ усэхэм къы-щяджагъэх.

Адыгэ Республикаем изаслужен-нэ артисткэу Лъэцэр Римэ «Адыгэ хэку» зыфиорэ орэдымкэ концертэр къызэуахыгъ. Республикаем изаслуженнэ артистхэу Ацумыж Адам, Къэлэкъутэкско Инвер, артистхэу Трахъо Динаре,

Мышъэ Азиэ, нэмыхкэм орэдхэр къауагъэх.

Ансамблэхэу «Уджыр», «Адыгэхэр», фэшхъяфхэри пчыхъэз-хахъэм хэлэжагъэх. Орэдьо лъэпкъ студиу «Къамылым» композиторэу Анэрэкъо Чеслав ыусыгъэ орэдэу «Адыгэ быра-кыр» ыгъэжынчыгъ.

Краснодар краим ипсэүлэу Северскэм истудентхэм «Некрасов къэзэкхэм якъашъу» зы-фиорэр гум риҳьэу къашыгъ.

Лъэпкъхэр зэфэзыщэрэ рес-публикаем къэралыгъо быракъир пчыхъэзэхахъэм щаъэбябэтагъ. Мэфэ зэлукъэгъур адигэ къашьо-хэмкэ аухыгъ.

Тенис

Хэгъэгум иджэрз

Урысыем тенис цыкъумкэ изэнэкъою суперлигэм щыкъорэм икэух зэлукъэгъухэр Казань щыкъуагъэх.

Адыгэ къэралыгъо университетын ихъульфыгъэ хэшьыпкыгъэ командэ 4-рэ едзыгъом хэхъэрэшэлгъухэм ахэлэжагъ.

Едзыгъуи 4-мэ очко 37-рэ къашихъи, «Фыщт-АГУ-м» ящэнэрэ чыпэлэр суперлигэм къыщидыхыгъ. Тиспортсменхэм джэрэ

медальхэр къафагъэшшошагъэх.

Казань щызэхашгъэ къэхүзэнэкъою хэгъэгум икоманди 10 ыкы Казахстан къикыгъэ

купыр щызэукалагъэх. Москва, Санкт-Петербург, Барнаул, Краснодар, Самарэ, Тюмень, нэмыхкэм якомандэхэр апэрэ чыпэлэм фэбнагъэх.

«Фыщт-АГУ-м» хэтхэу Виталий Шумаковыр, Сергей Павлиныр, Павел Ковенкэр, Марат Мукабетовыр, Александр Воронцовыр, Александр Семеновыр, Дмитрий Молчановыр гүетынгъэ ахэлэйтэу тенис ешлагъэх. Адыгэ къэралыгъо университетын Мыекъопэ къэралыгъо гуманитарнэ-техническэ коледжым клаалэхэр ашеджэх.

Адыгэ Республикаем тениссымкэ и Федерации итхьаматэу Юрий Горюховырэ Адыгэ къэралыгъо университетын физическэ пчунгъэмкэ икафедрэ идоцентэу, тренерэу Владимир Сидоровырэ спортсменхэр зэнэкъоюм фагъэхазыгъэх.

Хэгъэгум изэнэкъоу джэрээр къыщыдэзыхыгъэхэм, къэлэгъаджэхэм, тренерхэм тафэгушо. Къэралыгъо гээпсыкэ илэу Адыгэир зыпсэурэр илъэси 100 зэрэхъурэм пэгъохыээ, республикэм иштыху нахь лъагэу спортышхом щаэтинэу афэтэло.

Футбол

Бысымхэр яешIапIэхэм ащыбысымынх

Апишъэрэ купым хэт фут- бол командэхэм мэлы- льфэгъум и 23 — 25-м я 26-рэ ешIэгъухэр яIагъэх.

ЗЭИУКІЭГҮХЭР

«Урал» — «Уфа» — 2:1, «Ло- комотив» — «Нижний Новгород» — 2:1, «Шъачэ» — «Ахмат» — 3:2, «Химки» — «Крылья Советов» — 4:1, «Рубин» — «Арсенал» — 1:0, «Ростов» — «Спартак» — 3:2, ЦСКА — «Ди- намо» — 1:0, «Краснодар» — «Зенит» — 1:3.

Якъалэхэм ашешэгъэ команди 6-мэ теклоньгъэр къыдахыгъ. Ашфэд бэрэ къыхэкъирэп. «Краснодар» «Зенит» зылокъэм, пчагъэр 0:2, 1:2-у щытыгъ. Сыдеу хъугъэми, «Зенит» теклоньгъэр къыдиhi, дышэ медальхэм нахь апэблагъэ хъугъэ.

«Химки» — «Крылья Советов» дешээз, Мирызэ Резыуан къэлапчъэм дахэу 1эгуаор дидзагъ. Бэ темышлэу Р. Мирызэр къещакло фэхъуи, «Химки» пчагъэм хигъэхъуагъ.

«Ростов» 2:1-у «Спартак» тэ- къозэ, Руслан Литвиновыр къэлапчъэм пчыжъэу дауи, хъагъэм 1эгуаор щычэрэгъугъ — 2:2. Я 90 +5 такъикыым Жиго дысэу ешлагъ, шапхъэр ыукууагъ. Пенальтир Соу дэгъоу ыгъэцэлгээ, 3:2-у «Ростов» теклигъ. «Ростов» зы- ешэгъум пенальтир гъогогуито ыгъэцэлгээ.

ЦСКА-р «Динамэм» дешээз Языджи ычыпэ Эджуке ешлагъэм къи- пэм къихъагъ, такъикыи 10 фэдиз тешлагъэу ухумаклохэм аякъеки къэлапчъэм 1эгуаор дидзагъ — 1:0.

«ДИНАМЭР» НАХЬ ПЧАГЫЖ

«Зенит» дышээм нахь пэблагъэ зэхъум, «Динамэр» къызэкэлкуягъэу тэлъэйтэ, дышээм фэбэнэн ымыльэкыщэу зыльтыхэрэм адэтэгъаштэ. «Шъачэ» зэнэкъо- къум щылэкъуатэ, ау ешлагъу къинхэр къыфэнагъэх. «Динамэм» къэхъажын ымыльэкъицтми, джэрээм фэбэнэнэу амал ил.

АУЖ КЫИНХЭРЭР

«Химки» аужырэ ешлагъу 6-м- пъехъагъэ ышыгъ, зыкли шуахын- гъэп. Тренер шъхьаIэу Сергей Юран илэнатэ зыуухагъэм къы- щегъэхъагъэу командэр нахьшоу ешээ. «Арсенал» аужырэ чыпэлэр къыбгынэ шоиагъу, ау къыдэхъу- щтыр Тхъэм нэмыхк ымышлэу къытщэхъ.

ХЭТ ТЫДЭ ЩЫИА?

1. «Зенит» — 58

2. «Динамо» — 51

3. ЦСКА — 47

4. «Шъачэ» — 46

5. «Локомотив» — 41

6. «Краснодар» — 39

7. «Кр. Советов» — 38

8. «Ростов» — 34

9. «Ахмат» — 32

10. «Спартак» — 31

11. «Рубин» — 29

12. «Н. Новгород» — 28

13. «Химки» — 28

14. «Урал» — 24

15. «Уфа» — 22

16. «Арсенал» — 21.

Я 27-рэ ЕШІГҮХҮХЭР

30.04

«Рубин» — «Шъачэ»

«Динамо» — «Урал»

«Краснодар» — «Ростов»

«Зенит» — «Локомотив».

Пшъэдэкъыж зыхырэ секретарыр

ЖакІемыкъо А. З.

Зэхэзыщагъэр ыкы кыыдэзыгъыэр:

Адыгэ Республикаем лъэпкъ Иофхэмкэ, Икыб къэралхэм ашып-псурэ тильепкъэгъум адярэз эзхынгъэхэмкэ ыкы къэбар жыгъэм иамалхэмкэ и Комитет

Адрессыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-шийэр:

385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79,

Редакцием авторхэм къайхырэ А4-кэ заджэхэрэ тхыапэхэу зипчъагъэкэ 5-м емыхъухэрэ ары. Сатырхэм азығату 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цыкIунэ Ѣытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкIегъэкIожых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхытагъэр:

Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкэ, тел- радиохъэтынхэмкэ ыкы зэль-Исыккы амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ

Чыпэ гээлоры-шапI, зэраушыхытагъэхэу номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкІемкыи пчагъэр 4487

Индексхэр П 4326

П 3816

Зак. 804

Хэутынум узьчи-кээтхэнэу Ѣыт уахътэр Сыхъатыр 18.00

Зыщыхытагъэхэу уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхьаIэр Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхьаIэм игуадзэр МэшлIэкъо С. А.

Пшъэдэкъыж зыхырэ секретарыр

ЖакІемыкъо А. З.